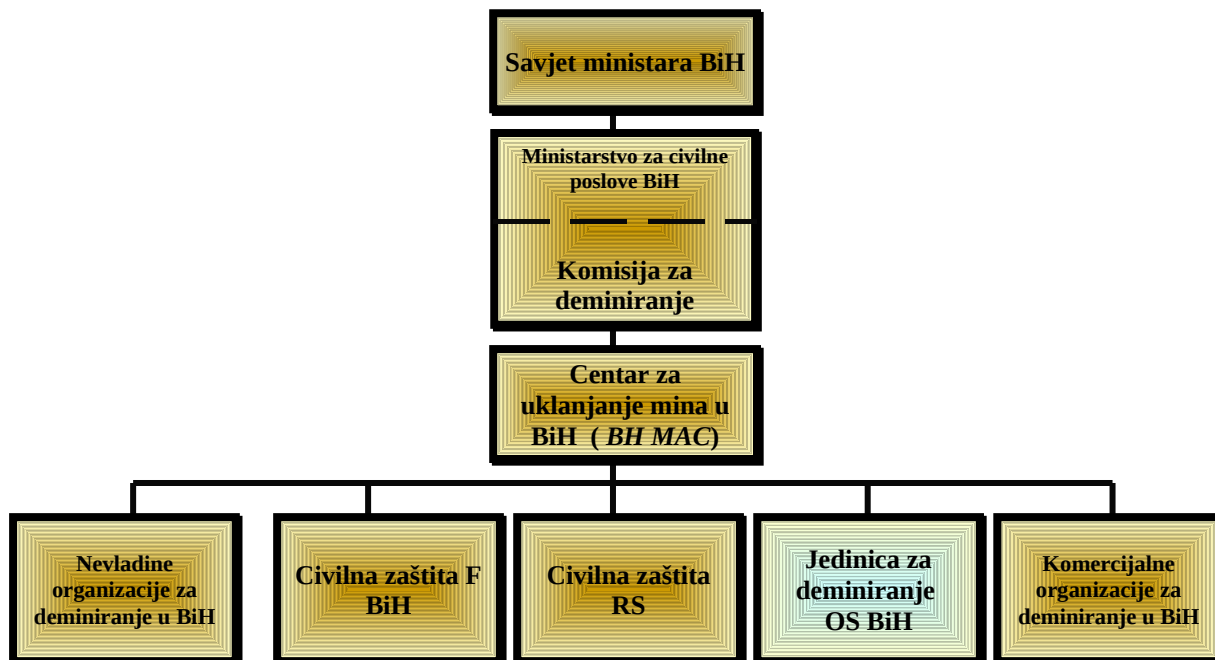

Protivminske akcije (PMA) u OS BiH

- Mjesto i uloga jedinice OS BiH u ukupnom sistemu protivminskih akcija (u daljem tekstu: PMA) u BiH (šema u nastavku).

- OS BiH su akreditacijom izdatom od strane *BH MAC*-a akreditovane za izvođenje sledećih aktivnosti:
 - humanitarno deminiranje:
 - po metodama:
 - o manuelno deminiranje
 - o mašinska priprema
 - o pregiranje (upotreba pasa otkrivača eksploziva)

po sadržaju specifičnih djelatnosti:

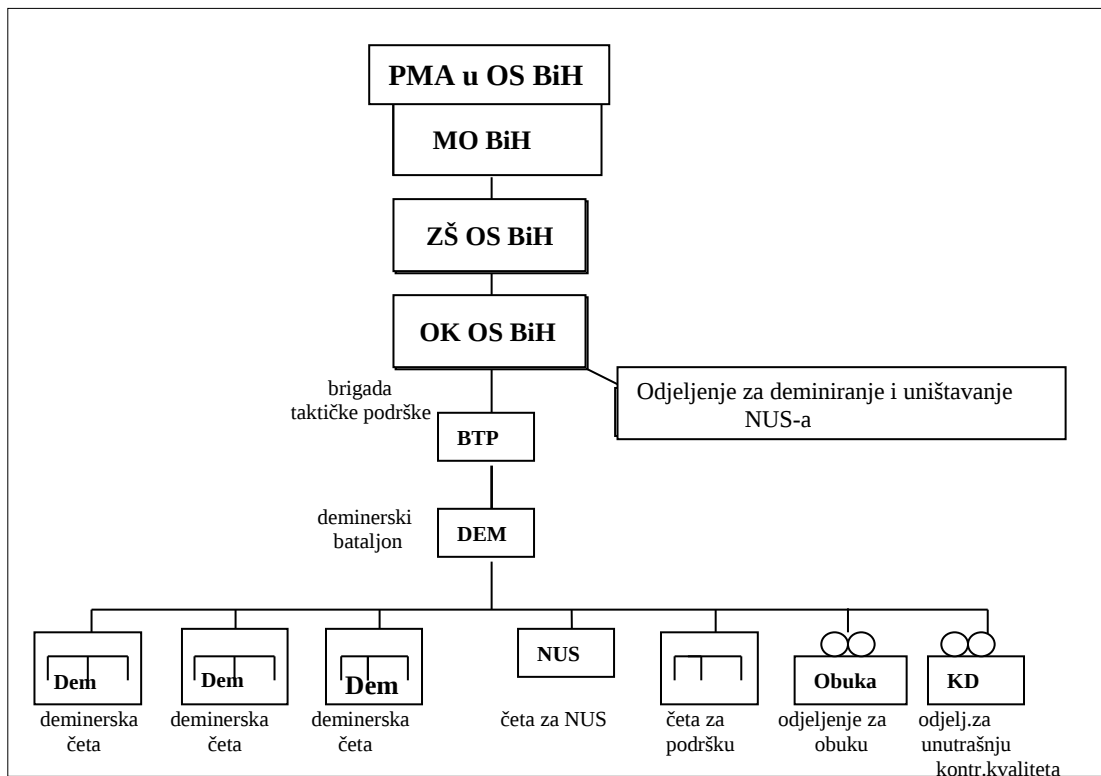
- o tehničko izviđanje
- o čišćenje tla
- o čišćenje objekata

□ obuka osoblja za provođenje humanitarnog deminiranja

□ upozoravanje na mine

po sadržaju specifičnih djelatnosti:

- o planiranje upozoravanja na mine za ugroženu zajednicu
- o implementacija programa za upozoravanje na mine
- o hitno obilježavanje

- Deminerski bataljon broji 611 PVL

(4,3% od ukupnog brojnog stanja ili 6,1% od brojnog stanja PVL OS BiH)

- OS BiH, kao državna organizacija za PMA, u svom sastavu imaju deminerski bataljon kao jedinicu za neposredno izvršavanje zadataka PMA
- Formacija deminerskog bataljona, izražena kroz kapacitete za provođenje PMA,obuhvata sledeće:
 - 32 manuelna odjeljenja
 - 2 manuelna odjeljenja za deminiranje vojnih objekata
 - 6 mašina za pripremu terena “Božena 1,2”
 - 1 mašina za pripremu terena “Božena 5”
 - 1 tenk čistač mina “Liberator” (T-55)
 - 1 plant tim za čišćenje ruševina
 - 9 POEK timova (timovi sa psima otkrivačima eksploziva)
 - 6 timova za generalno izviđanje

- Iz gore navedenog se da vidjeti kako je širok spektar aktivnosti PMA koje provode OS BiH.

- Pored *BH MAC-a*, sa kojim su saradnja i kontakt gotovo svakodnevni, OS BiH aktivno saraduju sa EUFOR-om, UNDP-ijem, ambasadama stranih zemalja u BiH, civilnim zaštitama RS i FBiH.
- Ukupan broj akreditovanog deminerskog osoblja koje je direktno uključeno u operacije deminiranja iznosi 422 pripadnika, dok je u direktnu podršku deminiranju uključeno još 88 pripadnika OS BiH
- Imajući u vidu da je, posle poslednjeg rata, Bosna i Hercegovina postala zemlja veoma zagađena – kontaminirana minama (u početku su procjene predviđale oko 2 miliona mina na oko 4 000 km² minirane površine) morale su se preduzeti aktivnosti na uklanjanju ove opasnosti po stanovništvo i razvoj privrede. Prema poslednjim procjenama, smatra se da sumnjiva površina iznosi 1820 km² ili 3,6% teritorije Bosne i Hercegovine.
- Na osnovu Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, aneksa A vojnog dijela sporazuma, i Londonske konferencije za implementaciju mira održane u decembru 1996. godine, OS BiH su u obavezi da preduzimaju aktivnosti na smanjenju opasnosti od mina i NUS-a. U početku su vojske vršile uklanjanje mina na «*mine lifting*» način jer je on u tom momentu bio najbrži i značajno je umanjivao opasnost.
- OS BiH sve aktivnosti na provođenju PMA rade u duhu i okvirima državnih zakona i standarda (Zakon o deminiranju u BiH, Pravilnik za akreditaciju organizacija za provođenje protivminskih akcija u BiH, Standard za uklanjanje mina i NUS-a u BiH) i sopstvenog SOP-a odobrenog od strane *BH MAC-a*.
- Operacije PMA OS BiH provode kontinuirano, tokom cijele kalendarske godine, kroz ljetnju i zimsku kampanju deminiranja. Tokom zimske kampanje deminiranja (decembar, januar, februar) radi se smanjenim kapacitetima i to u području Hercegovine jer vremenski uslovi tako uslovljavaju. Istovremeno, taj period se pojačano koristi i za doobuku i obuku osoblja. U preostalom periodu godine provodi se ljetnja kampanja deminiranja, sa punim kapacitetima i na cijeloj teritoriji BiH.
- Rezultati koje su ostvarile OS BiH na deminiranju u BiH u proteklom šestogodišnjem periodu su sledeći:

<i>Godina</i>	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Rezultat OS BiH</i>	1341707 m ²	1315610m ²	957 684 m ²	1460996 m ²	2188101 m ²	1771957 m ²

Reorganizacija deminerskih jedinica 2004. i 2007. godine je imala za posledicu slabije rezultate u pogledu produktivnosti, a što se da vidjeti iz naprijed navedene tabele.

- Trenutno su deminerski timovi OS BiH angažovani na 26 radilišta u 20 opština širom Bosne i Hercegovine. Godišnjim Planom PMA OS BiH za 2008. godinu planirani su rezultati u obimu 2093584 m².
Generalno, OS BiH participiraju sa oko 20% ukupnih rezultata deminiranja u BiH sa tendencijom povećanja tog udjela, a što bi se posebno trebalo pokazati u narednom periodu za kada je planirano osjetnije osavremenjavanje tehnike, tj. mašina za mašinsku pripremu zemljišta.

- U procesu izvođenja obuke iz oblasti humanitarnog deminiranja današnje OS BiH su uključene od aprila 1998. godine kada su uz pomoć Vlade Sjedinjenih Američkih Država

formirane tri Škole za deminiranje (Travnik, Banja Luka i Mostar). U periodu april-juni 1998. godine tim instruktora Vojske Sjedinjenih Američkih država je bio angažovan u Bosni i Hercegovini i vršio je osposobljavanje personala iz naprijed navedenih Škola deminiranja, čime su stvoreni uslovi za početak obuke personala današnjih OS BiH i njegovo uključivanje u proces deminiranja po humanitarnim standardima. Nakon osposobljavanja personala, od jula 1998. godine vojska je uključena u proces humanitarnog deminiranja u Bosni i Hercegovini. Posljednjim reformama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, od naprijed navedenih škola za deminiranje, formirano je Odjeljenje za obuku u deminerskom bataljonu.

- U proteklom periodu u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine su samostalno izvođeni kursevi različitih specijalnosti prema zahtjevima Standarda BiH. Realizovani kursevi su verifikovani od strane Centra za ukljanjanje mina Bosne i Hercegovine. Danas u mnogim vladinim, nevladinim i komercijalnim kompanijama u Bosni i Hercegovini i van zemlje radi deminersko osoblje koje je obučavano u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine.
- Kursevi iz oblasti PMA, a koji se organizuju u OS BiH su:
 - Osnovni deminerski kurs
 - Kurs čišćenje kuća
 - Kurs komandira odjeljenja-tima
 - Kurs operatora mašine za mehaničku pripremu zemljišta
 - Kurs za izviđače
 - Osnovni kurs za operatora za UES (uklanjanje eksplozivnih sredstava)
 - Kurs komandira tima za UES
 - Kurs inspektora unutrašnje kontrole kvaliteta
 - kurs komandira deminerskog voda (radilišta)
- Na osnovu završenih kurseva i iskustva u radu, stiču se zvanja-kvalifikacije u humanitarnom deminiranju:
 - deminer
 - medicinar
 - komandir deminerskog odjeljenja-tima
 - izviđač
 - deminer za čišćenje kuća
 - operater mašine za pripremu površine
 - operater za UES
 - komandir tima za UES
 - kerovođa
 - komandir voda (radilišta)
 - komandir tima za mehaničku pripremu zemljišta
 - instruktor deminiranja
 - instruktor za UES
 - inspektor kontrole kvaliteta humanitarnog deminiranja